

ชื่อบทความวิชาการ	Comfort Women ผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี (ค.ศ.1932-1945)
ชื่อนักศึกษา	นางสาวดลพร วงษ์หาแก้ว รหัสนักศึกษา 05550506
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง Comfort Women ผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี (ค.ศ.1932-1945) มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อทราบประวัติความเป็นมาของผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี และเพื่อศึกษาสภาพผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น ระหว่างปี 1932 -1945

ผลการศึกษาพบว่าประวัติความเป็นมาของผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลีนั้น เริ่มต้นในช่วงที่เกาหลีอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของญี่ปุ่น มีศูนย์ปลอบขวัญเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบโดยมีรัฐบาลเข้ามาดูแลครั้งแรกที่เมือง เซียงไฮ้ ประเทศจีน ในปี 1932 ซึ่งเป็นช่วงการทำสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่น โดยทางรัฐบาลและกองทัพญี่ปุ่นให้เหตุผลว่า เพื่อป้องกันการข่มขืนและลักพาตัวผู้หญิงท้องถิ่นที่กองทัพญี่ปุ่นไปรุกราน นอกจากนี้จะมีศูนย์ปลอบขวัญที่ทางรัฐบาลและกองทัพญี่ปุ่นสร้างขึ้นเองแล้ว ยังมีศูนย์ปลอบขวัญท้องถิ่นที่เอาไว้อาศัยรับทหารญี่ปุ่นโดยตรงอีกด้วย ผู้หญิงที่มาเป็นผู้หญิงบำเรอกามนั้น ส่วนใหญ่ถูกบังคับ ข่มขู่หรือลักพาตัวเพื่อนำมาเป็นทาสทางอารมณ์ของทหารญี่ปุ่นในช่วงสงคราม ผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบและถูกนำตัวมาเป็นผู้หญิงบำเรอกามมากที่สุดคือ ผู้หญิงเกาหลี ซึ่งสภาพของผู้หญิงบำเรอกามในปี 1932 – 1945 นั้น มีหน้าที่ช่วยปรนเปรอและเป็นที่พักผ่อน ระบายความต้องการทางเพศของทหารญี่ปุ่นที่เหน็ดเหนื่อยจากการทำสงครามเท่านั้น สตรีเหล่านั้นต้องถูกทหารญี่ปุ่นเข้ามาใช้บริการไม่ต่ำกว่า 30 ครั้งต่อวัน แทบจะไม่มีเวลาได้พัก อีกทั้งยังต้องพบเจอกับกามโรคนานาชนิด ความประพฤติเช่นนี้ล้วนแสดงให้เห็นถึงการทำร้ายทางเพศภายใต้ความคิดที่ว่าผู้ชายเป็นใหญ่และผู้หญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่า

คำสำคัญ

ผู้หญิงบำเรอ สงครามโลก

Comfort Women ผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี (ค.ศ.1932-1945)

ประเทศเกาหลีได้เป็นประเทศที่ยื่นออกมาจากภาคเหนือของทวีปเอเชีย มีประวัติศาสตร์อารยธรรมมายาวนาน นับตั้งแต่ยุคสามอาณาจักร จนถึงยุคอาณาจักร โชซอนปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ อำนาจสูงสุดในการปกครองอยู่ที่กษัตริย์ อาณาจักรโชซอนสามารถรวมเกาหลีเป็นหนึ่งเดียวได้ถึง 518 ปี จนกระทั่งถูกญี่ปุ่นยึดครองในปี 1905 และถูกนำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิญี่ปุ่นในปี 1910 ญี่ปุ่นได้กอบโกยผลประโยชน์จากเกาหลีมากมาย ซึ่งที่ตั้งของเกาหลีนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับหมู่เกาะญี่ปุ่นซึ่งอยู่ห่างออกไปไม่กี่ร้อยกิโลเมตรทางทิศตะวันออก เกาหลีจึงมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก กองทัพของญี่ปุ่นสามารถใช้คาบสมุทรเกาหลีเพื่อเป็นฐานทัพสำหรับบุกดินแดนภาคพื้นทวีปในเอเชีย

ญี่ปุ่นเริ่มบุกเข้ายึดครองเกาหลีในปี 1876 ซึ่งในช่วงเวลานั้นจีนกับรัสเซียต่างพยายามแผ่อำนาจเหนือเกาหลีอยู่เช่นกัน และญี่ปุ่นก็เข้าไปมีผลประโยชน์ในเกาหลีตั้งแต่ก่อนสมัยจักรพรรดิเมจิ จุดเริ่มต้นที่ทำให้จักรพรรดิญี่ปุ่นได้โอกาสเปิดศึกกับเกาหลีอย่างแท้จริงคือเมื่อครั้งที่จักรพรรดิเมจิส่งสาส์นไปแจ้งแก่กษัตริย์โกจง (Gojong) แห่งราชวงศ์โชซอน เพื่อให้ทราบถึงการเริ่มต้นยุคสมัยของจักรพรรดิเมจิ ซึ่งก่อนหน้านั้นเกาหลีรับรองสัมพันธไมตรีกับญี่ปุ่นผ่านทางผู้สำเร็จราชการในตำแหน่ง “โชกุน” เท่านั้น เกาหลีจึงไม่ยอมรับราชสาส์นนั้น ในเวลาต่อมาญี่ปุ่นได้เรือรบใหม่ที่มีชื่อว่า “อุนโยะ” เป็นเรือที่มีแสนยานุภาพอย่างมากแต่ไม่เทียบเท่าจีน ญี่ปุ่นจึงส่งราชสาส์นแก่เกาหลีอีกครั้งในปีเดียวกัน โดยญี่ปุ่นส่งเรืออุนโยะไปด้วย แต่ก็สานสัมพันธไมตรีไม่สำเร็จเพราะเกาหลีมองว่าเป็นการข่มขู่จึงไม่รองรับราชสาส์นนั้น นอกจากญี่ปุ่นจะส่งเรืออุนโยะไปที่เกาหลีแล้ว ยังนำเครื่องมือและผู้เชี่ยวชาญการสำรวจร่องน้ำมาด้วย เพื่อการสำรวจทางยุทธศาสตร์ไปในตัว และเมื่อเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ญี่ปุ่นจึงนำเรืออุนโยะเข้าปิดน่านน้ำและยึดเกาะกังฮวาไว้ จึงเกิดการต่อสู้ขึ้นระหว่างทั้งสองฝ่าย ซึ่งฝ่ายเกาหลีเกิดความเสียหายมากมายทั้งผู้คนและทรัพย์สิน จึงมีการขอเจรจาเพื่อทำสนธิสัญญาสงบศึกในปี 1876 ซึ่งจากสนธิสัญญานี้เองที่ทำให้ญี่ปุ่นเริ่มเข้ามามีอิทธิพลครอบงำเกาหลีมากขึ้นเรื่อยๆ และขณะเดียวกันก็ลดทอนอิทธิพลของจีนที่ครอบงำเกาหลีมาอย่างยาวนานลงเช่นกัน สนธิสัญญานี้ยังนำไปสู่การตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่นทีละน้อย กล่าวคือ การบีบบังคับให้เกาหลีต้องยอมรับสภาพนอกอาณาเขตของผู้ที่ถือสัญชาติญี่ปุ่นไม่จำเป็นต้องขึ้นกับกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรมของเกาหลี เกาหลีจะต้องไม่กีดกันชาวญี่ปุ่นหากต้องการเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพที่เกาหลี และต้องเปิดเมืองท่าให้กับญี่ปุ่นโดยเฉพาะถึง 2 เมือง¹ จากข้อตกลงนี้จึงทำให้มีการหลั่งไหลเข้ามาของชาวญี่ปุ่นอย่างอิสระ ญี่ปุ่นรีบฉวยโอกาสส่งตัวแทนบริษัทต่างๆ เข้ามาจับจองพื้นที่ในเกาหลี ขณะเดียวกันก็นำเข้าสินค้ามาขายยังตลาดเกาหลี จนกระทั่งอุตสาหกรรมภายในถูกทำลายลงเกือบทั้งหมด

¹ ดวงจิตา รามสุวรรณ. ประวัติศาสตร์อารยธรรมเอเชียเกาหลี (กรุงเทพฯ: แพร่ธรรม, 2556), 129-130.

ภายในเวลาอันรวดเร็ว ต่อมาทั้งสองฝ่ายยังได้ลงนามสัญญาการค้าอีกหลายฉบับ ญี่ปุ่นจึงได้รับอนุญาตให้นำเงินตราของตนเองเข้ามาใช้ในตลาดเกาหลีอย่างเสรี ในทางกลับกันเงินเกาหลีก็สามารถใช้ในญี่ปุ่นได้ สินค้าขาเข้าและสินค้าขาออกของทั้งสองประเทศจะได้รับการยกเว้นภาษี เกาหลีจะรับภาระทำหน้าที่ปลูกข้าวและนำข้าวที่ปลูกได้ทั้งหมดให้แก่ญี่ปุ่น โดยมีข้อแม้ว่าถ้าเกาหลีอยู่ในภาวะขาดแคลนข้าวหรืออาหารก็สามารถระงับการส่งออกข้าวได้ แต่ต้องได้รับการยินยอมจากญี่ปุ่นเสียก่อน จากนั้นในปี 1904 ญี่ปุ่นบังคับให้เจ้าของประเทศทำอนุสัญญาข้อตกลงซึ่งมีสาระสำคัญคือ

1. เกาหลียอมรับคำแนะนำจากญี่ปุ่นเพื่อปรับปรุงกลไกและโครงสร้างของเกาหลี โดยญี่ปุ่นจะยังคงครอบงำในเอกราชของเกาหลี

2. เมื่อใดที่จะเกิดอันตรายต่อความปลอดภัยขององค์จักรพรรดิเกาหลี ญี่ปุ่นจะหาทางป้องกันและยับยั้งทันที โดยรัฐบาลเกาหลีจะให้ความร่วมมือเต็มที่

3. รัฐบาลญี่ปุ่นจะรับผิดชอบดำเนินการทางทหารเพื่อรักษาความปลอดภัยให้จักรพรรดิเกาหลี

4. รัฐบาลเกาหลีจะไม่ทำสนธิสัญญาหรือข้อตกลงใดๆ กับชาติอื่นก่อนที่จะได้รับการเห็นชอบจากญี่ปุ่น

ภาพที่ 1 : ภาพธงชาติญี่ปุ่นในเกาหลี

ที่มา: <http://pantip.com/topic/31585629>

จากการทำสนธิสัญญาที่ เกาหลีได้สูญเสียอธิปไตยของตนให้ญี่ปุ่นเกือบทั้งหมด ฐานะของรัฐบาล เกาหลีจึงไม่แตกต่างกับรัฐบาลหุ่นเชิดที่ญี่ปุ่นจะบีบบังคับใ้ใดก็ยอมทำได้ ในเวลาต่อมาเมื่อญี่ปุ่นทำ สงครามชนะโซเวียต ญี่ปุ่นจึงบีบบังคับให้รัฐบาลเกาหลีประกาศยกเลิกข้อตกลงและสนธิสัญญาทั้งหมดที่ เคยทำกับโซเวียต รวมทั้งการเพิกถอนสิทธิสัมปทานของชาวรัสเซียในเกาหลีทั้งหมด ในเดือนสิงหาคม ปี 1904 รัฐบาลเกาหลีก็ยอมทำอนุสัญญาข้อตกลงอีกฉบับ เกาหลีต้องยินยอมนำระบบที่ปรึกษาของญี่ปุ่นมา บริหารกลไกของรัฐอีกครั้งหนึ่ง และเกาหลีต้องยินยอมเรียกทูตที่ประจำอยู่ในประเทศต่างๆ กลับมาเกาหลี ทั้งหมด โดยให้สถานทูตญี่ปุ่นในแต่ละประเทศทำหน้าที่แทนทูตของเกาหลี ด้วยเหตุนี้เกาหลีจึงเหลือแต่ชื่อ ในแผนที่โลกเท่านั้น ทุกอย่างของเกาหลีได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของญี่ปุ่นตั้งแต่นั้นมา ต่อมาเมื่อญี่ปุ่นสามารถ ทำลายกองเรือโซเวียตที่บริเวณเกาะซุชิม่า (Tsushima Island) ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณช่องแคบเกาหลี ญี่ปุ่นจึง บังคับให้เกาหลีทำข้อตกลงอีกฉบับหนึ่ง มอบอำนาจควบคุมเส้นทางคมนาคมและการเดินเรือบริเวณชายฝั่ง และเส้นทางน้ำภายในเกาหลีทั้งหมดให้อยู่ในอำนาจและการบังคับบัญชาของญี่ปุ่นแต่เพียงผู้เดียว²

ในปี 1905 ญี่ปุ่นยังได้บีบบังคับให้เกาหลีเซ็นสนธิสัญญาลดฐานะตัวเองมาเป็นรัฐอารักขาของตน ด้วยวิธีการอันโหดร้าย ก่อนที่เกาหลีจะยินยอมเซ็นสนธิสัญญาลดฉบับนี้ ญี่ปุ่นได้นำทหารไปรายล้อมพระราชวัง และทำเนียบไว้ทุกด้าน โดยมีผู้นำคือ อิโต ฮิโรbumi (Ito Hirobumi) ได้นำกำลังทหารติดอาวุธที่ประชุม คณะรัฐมนตรีของนายฮันคยูซอล (한규설) คณะรัฐมนตรีห้าในแปดนายซึ่งเกรงกลัวญี่ปุ่นและมุ่งจะ ปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตนเอง จึงยินยอมตามคำเรียกร้องของญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นปล่อยให้ฮิโรbumi บริหารเกาหลีอย่างอิสระ และจะไม่ยอมให้หน่วยงานใดของรัฐบาลเข้าไปแทรกแซงหรือยุ่งเกี่ยวกับกิจการ ภายในของเกาหลี

การปกครองของอิโต ฮิโรbumi

รัฐบาลเกาหลีในช่วงนั้นเปรียบเสมือนรัฐบาลหุ่นเชิดของญี่ปุ่นและไม่มีบทบาทสำคัญในประเทศ มาตรการที่ใช้ยึดครองเกาหลีหลักๆ คือ

1. ตั้งยุบกองทัพแห่งชาติเกาหลี เหลือไว้แค่หน่วยทหารรักษาพระองค์เพียงหนึ่งกองไว้ใช้ในงาน พระราชพิธีเท่านั้น
2. ใช้อำนาจสวบเกาะต็อกโต (Tokto) ของเกาหลี เข้าเป็นส่วนหนึ่งของเขตปกครองชิมานะ (Shimane) ของญี่ปุ่น อีกทั้งให้โอนดินแดนแถบคันโด (Kando) ให้เป็นดินแดนของจีนและต่อมาถูกเรียกว่า เจียนเต้า (Chientao) เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิสัมปทานที่ญี่ปุ่นได้รับจากจีน

² กูวคด ทรงประเสริฐ. ประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่. (กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521), 71-72.

3. อิโรบุมิออกคำสั่งแก้ไขกฎหมายเดิมที่เป็นอุปสรรคต่อนโยบายญี่ปุ่นทั้งหมด จนทำให้ชาวญี่ปุ่นสามารถซื้อขายและยึดครองกรรมสิทธิ์ที่ดินในเกาหลีได้อย่างง่ายดาย วิธีที่จะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินในเกาหลีที่ชาวญี่ปุ่นนิยมมาก คือการออกเงินกู้ให้ชาวเกาหลี โดยชาวเกาหลีจะต้องนำที่ดินมาค้ำประกันในอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาก ซึ่งชาวเกาหลีในช่วงนั้นมีฐานะยังยากจน เมื่อชาวเกาหลีไม่สามารถไถ่ถอนหนี้สินได้ตามกำหนด ชาวญี่ปุ่นก็จะยึดที่ดินเหล่านั้น โดยไม่มีการผ่อนปรน

4. ลดค่าเงินวอนให้มีราคาเสมอภาคเท่ากับเงินเยน เพื่อช่วยในการไหลเวียนของเงินในท้องตลาดให้ เป็นไปอย่างคล่องตัวและเป็นประโยชน์ต่อพ่อค้าคนกลางชาวญี่ปุ่น

5. มีมาตรการในการปกครองและควบคุมความเคลื่อนไหวที่อาจจะผลเสียต่อญี่ปุ่น คือถ้าผู้ใดกระทำความผิดก็จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง โดยเฉพาะการกระทำผิดต่อชาวญี่ปุ่น ถ้าหากผู้กระทำความผิดหรือผู้สมรู้ร่วมคิดถูกจับได้ จะได้รับการลงโทษอย่างรุนแรงและทารุณมาก

ภาพที่ 2 : ภาพนายอิโต อิโรบุมิ

ที่มา: http://history.info/wp-content/uploads/2015/10/0008_1.jpg

มาตรการเหล่านี้สร้างความขมขื่นให้กับชาวเกาหลีเรื่อยมา ขณะเดียวกันก็เป็นทีพึ่งพอใจของชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาตักตวงผลประโยชน์ในเกาหลี ด้วยเหตุนี้ในระยะเวลาเพียง 3 ปี จำนวนคนญี่ปุ่นที่หลั่งไหลเข้าไปในเกาหลีจึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 1907 มีชาวญี่ปุ่นเข้าไปประกอบอาชีพในเกาหลีมากถึง 20,000 คน และในปี 1910 ชาวเกาหลีได้เพิ่มขึ้นถึง 170,000 คน ต่อมาญี่ปุ่นบีบบังคับให้เกาหลียอมตกลงทำสนธิสัญญาใหม่ โดยบังคับให้กษัตริย์โงจงยินยอมสละบัลลังก์แล้วแต่งตั้งโอรสของพระองค์เป็นกษัตริย์หุ่นเชิด แต่กั้

ดำรงตำแหน่งอยู่จนถึงปี 1910 เท่านั้น ญี่ปุ่นก็ล้มราชวงศ์เกาหลีลง³ และในวันที่ 22 สิงหาคม ค.ศ.1910 ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาผนวกเกาหลีเข้ากับญี่ปุ่นนับแต่นั้น ญี่ปุ่นโอนกิจการตำรวจและอำนาจการปกครองในแต่ละเมืองให้มาอยู่ใต้อำนาจของตนเอง และนำเจ้าหน้าที่ชาวญี่ปุ่นเข้ามาทำหน้าที่แทนตำรวจชาวเกาหลี หน้าที่ของทหารและตำรวจนั้น ไม่ใช่แค่เพียงควบคุมความยุติธรรมและปราบปรามการเคลื่อนไหวของพวกผู้ชาติเกาหลีกลุ่มต่างๆ เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่ดูแลการก่อสร้างถนน เส้นทางรถไฟ การทำป่าไม้ กิจการไปรษณีย์โทรเลข บังคับให้ชาวเกาหลีเสียภาษีและบังคับญี่ปุ่นให้ชาวเกาหลีเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยบังคับให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกแห่งเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาหลักและมีชั่วโมงเรียนมากกว่าวิชาอื่นๆ ขณะเดียวกันก็สร้างโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยโรงเรียนที่สร้างขึ้นมานี้ใหม่จะใช้ครูชาวญี่ปุ่นเป็นผู้สอน⁴

ภาพที่ 3 : ภาพชั่วโมงเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศเกาหลี

ที่มา: <http://media.gettyimages.com/photos/koreans-under-japanese-occupation-have-a-japanese-class-circa-1942-in-picture-id462388862>

ญี่ปุ่นคิดว่าปัญหาของเกาหลีเป็นผลประโยชน์หลักของชาติ การที่เกาหลีตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่นย่อมดีกว่าตกเป็นเมืองขึ้นของรัสเซีย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของจีนต่อไป ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองเกาหลีและต้องการให้เกาหลีเป็นเหมือนญี่ปุ่นทุกประการ ในช่วงของการยึดครองนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่แบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ๆ ได้แก่

³ ดวงธิดา รามสุวรรณ. ประวัติศาสตร์อารยธรรมเอเชียญี่ปุ่น (กรุงเทพฯ: แพรธรรม, 2556), 151.

⁴ กวาดล ทรงประเสริฐ. ประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่. (กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521), 75-76.

1. ชั้นแปรประเทศ ญี่ปุ่นได้เร่งรัดแปรเกาหลีให้เป็นแบบญี่ปุ่น ห้ามชาวเกาหลีออกหนังสือพิมพ์ของตนห้ามมีการรวมกลุ่มทางการเมืองและถกเถียงปัญหาของประเทศ

2. ชั้นผ่อนปรน ข้อนี้ก่อให้เกิดกระแสลัทธิรักชาติในชาวเกาหลี โดยมีนักศึกษาปัญญาชนเป็นผู้นำก่อนขบวนการเคลื่อนไหว 1 มีนาคม ค.ศ. 1919 มีการประท้วงทั่วประเทศ นับแต่ทศวรรษ 1920 ญี่ปุ่นได้ผ่อนปรนให้หลายอย่าง เช่น การยินยอมให้มีการพัฒนาสภาพแรงงานและขบวนการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ

3. ชั้นลัทธิทหาร ในทศวรรษที่ 1930 ได้เกิดลัทธิทหารในญี่ปุ่นจึงได้มีนโยบายเข้มงวดอีกครั้งหนึ่งเมื่อญี่ปุ่นทำสงครามรุกรานจีน ค.ศ. 1937-1945 ก็แปรประเทศเกาหลีให้มีเศรษฐกิจการเมืองให้เหมือนอยู่ในช่วงสงครามไปด้วย ซึ่งก่อความเดือดร้อนและความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สินและความเป็นอยู่ของชาวเกาหลีเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้รัฐบาลญี่ปุ่นบังคับให้ชาวเกาหลีปฏิบัติตามกฎข้อบังคับดังนี้

1. ชาวเกาหลีถูกบังคับให้ท่องจำว่า “ข้าฯ เป็นพลเมืองของจักรพรรดิยิ่งใหญ่ของญี่ปุ่น ข้าฯ จักรับใช้พระจักรพรรดิด้วยหัวใจที่เป็นหนึ่งเดียว ข้าฯ จะอดทนต่อความยากลำบากและฝึกฝนให้เป็นพลเมืองที่ดี”

2. ปี 1937 ญี่ปุ่นออกกฎหมายให้ใช้ภาษาญี่ปุ่นสอนในโรงเรียนและห้ามนักเรียนเกาหลีพูดภาษาเกาหลี

3. ปี 1939 มีกฎหมายให้ชาวเกาหลีเปลี่ยนชื่อเป็นแบบญี่ปุ่น ซึ่งปีต่อมามีครอบครัวร้อยละ 84 ของทั้งหมดปฏิบัติตาม

4. การอพยพแรงงานจากชนบทสู่เมืองเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมหนักสำหรับสงครามซึ่งทำให้การเป็นเมืองของเกาหลีนั้นไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ในระหว่างปี 1939-1945 แรงงานเกาหลียังถูกเคลื่อนย้ายไปทำงานตามเหมืองแร่และโรงงานในญี่ปุ่นเกือบ 1 ล้านคน นอกจากนี้สตรีเกาหลีหลายแสนคนถูกส่งไปยังแนวหน้าเพื่อสนองคามแก่ทหารญี่ปุ่นอีกด้วย

ต้นกำเนิดศูนย์ปลอบขวัญ (Comfort Station)

ศูนย์ปลอบขวัญ (Comfort Station) คือสถานที่เพื่อดูแล ให้ความผ่อนคลายแก่ทหารญี่ปุ่น เพื่อปรนเปรอทางเพศ ศูนย์ปลอบขวัญนั้นจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในช่วงเหตุการณ์เซี่ยงไฮ้ (Shanghai Incident) ซึ่งเป็นสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่น (ค.ศ. 1932) โดยกองทัพญี่ปุ่นให้เหตุผลการตั้งศูนย์ปลอบขวัญว่าเป็นการป้องกันการข่มขืนคนท้องถิ่น เนื่องจากมีประสบการณ์จากการส่งทหารญี่ปุ่นไปรบในไซบีเรีย (ค.ศ. 1918-1922) กล่าวคือ ทหารญี่ปุ่นไม่เข้าใจว่าทำไมพวกเขาต้องถูกส่งตัวไปรบ ซึ่งส่งผลให้ขาดระเบียบวินัยในกองทัพ การวางเพลิง การปล้น การข่มขืน เกิดขึ้นแพร่หลาย อีกทั้งการแพร่ระบาดของของเชื้อกาโรคที่มาก

⁵ อนุช อากาภิรม. สงครามเย็นในแดนโสมวิฤคที่ยังไม่สิ้น. (กรุงเทพฯ: มติชน, 2558), 93-95.

เกินการควบคุม หลังจากเหตุการณ์ในอดีตที่กองทัพญี่ปุ่นข่มขืนและกดขี่ข่มเหงผู้หญิงมากมาย นานาประเทศที่รู้เห็นเรื่องการข่มขืนนี้รุมประท้วงและวิพากษ์วิจารณ์กองทัพญี่ปุ่นมากมายและเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น ทำให้กองทัพญี่ปุ่นต้องลดแรงกดดันในเรื่องนี้ลง แต่การข่มขืนผู้หญิงยังคงดำเนินไปเรื่อยๆ อาจกล่าวได้ว่าการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญสำหรับทหารญี่ปุ่นในประเทศต่างๆที่มีการสู้รบ เพื่อที่จะควบคุมความมีระเบียบวินัยภายในกองทัพ ป้องกันการข่มขืนและการติดเชื้อกามโรค การจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญได้ผ่านการคิดใคร่ครวญภายในกองทัพอย่างเป็นระบบ ดังเช่นการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีนายหนึ่งของกองทัพ เล่าว่าในโรงเรียนสอนการบัญชีของกองทัพ นักศึกษาได้รับการสอนให้วิเคราะห์ว่าผู้หญิงมีความแข็งแรงหรืออ่อนทอนเพียงใด ควรใช้เวลาในการมีเพศสัมพันธ์กี่นาที และกำหนดราคาค่าบริการสูงขึ้นตามระยะเวลา ซึ่งการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญนั้นไม่ได้ช่วยในการป้องกันการข่มขืนแต่ระบบการจัดตั้งดังกล่าวเป็นระบบที่แสดงถึงการใช้ความรุนแรงทางเพศโดยมีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อและเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนแทนที่กองทัพจะลงโทษทหารที่ข่มขืนผู้หญิง แต่กลับจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญเพื่อให้เกิดการข่มขืนอย่างเป็นระบบ การตั้งศูนย์พลอบขวัญในพื้นที่แนวหน้าที่ห่างไกลจากช่องท้องถื่นและการข่มขืนผู้หญิงชาวบ้านนับเป็นความพยายามของกองทัพที่ต้องการปลดปล่อยอารมณ์อันโหดร้ายของทหารในกองทัพด้วยการเสนอผู้หญิงบำเรอกามเพื่อผ่อนคลาย ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวขึ้นอยู่กับพื้นฐานความคิดที่มองว่าผู้ชายเป็นเพศที่มีแรงขับเคลื่อนทางเพศและสามารถข่มขืนผู้หญิงได้⁶ การก่อตั้งศูนย์พลอบขวัญส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วย โดยเสนารธิการสั่งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินรับผิดชอบการสร้าง สิ่งแรกที่หน่วยบัญชาการลงมือทำคือ การก่อสร้างศูนย์พลอบขวัญ หากในพื้นที่ดังกล่าวมีสิ่งก่อสร้างที่มีห้องพักจำนวนหนึ่งอยู่ เช่น โรงแรม อาคารที่พัก ร้านอาหาร ก็อาจดัดแปลงนำมาทำเป็นศูนย์พลอบขวัญได้ แม้กระทั่งโรงเรียนและวัดหลายแห่งยังถูกนำมาเป็นศูนย์พลอบขวัญเนื่องจากมีห้องพักจำนวนมาก เพียงพอแก่จำนวนผู้หญิงบำเรอกาม

เมื่อกองทัพญี่ปุ่นต้องส่งกำลังทหารออกไปทำสงครามเพื่อยึดครองประเทศต่างๆ กองทัพญี่ปุ่นได้จัดส่งผู้หญิงบำเรอกาม (Comfort Women) เพื่อไปให้บริการทางเพศกับทหารญี่ปุ่นในชั้นแนวหน้า ศูนย์พลอบขวัญสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ สถานที่ที่กองทัพจัดตั้งขึ้นและดูแลโดยตรง สถานที่ที่ร่วมมือระหว่างกองทัพกับพลเรือน สถานที่ที่ใช้บริการทางเพศแก่บุคคลทั่วไป และช่องเอกชนที่ถูกนำมาบริการแก่ทหารญี่ปุ่นในช่วงสงครามโดยเฉพาะ⁷ อย่างไรก็ตาม จากรายงานการประชุมผู้นำกระทรวงสงคราม เมื่อวันที่ 3 กันยายน ค.ศ.1942 ได้รายงานรายละเอียดของการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญในต่างประเทศว่ามีการจัดตั้งในประเทศจีนตอนเหนือ จำนวน 100 แห่ง จีนตอนกลาง จำนวน 140 แห่ง จีนตอนใต้ จำนวน

⁶ โสภิตา วิกุลเทวัญ. ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. (เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544), 7-8.

⁷ โสภิตา วิกุลเทวัญ. ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. (เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544), 9.

40 แห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 100 แห่ง แปซิฟิกตะวันตกเฉียงใต้ จำนวน 10 แห่ง ซักคาลินทางตอนให้อีก จำนวน 10 แห่ง รวมทั้งหมด 400 แห่ง ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขจะเข้าไปควบคุมดูแลการจัดระเบียบศูนย์พลรบขวัญ ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นทางการทหารมากขึ้น ทั้งในด้านการจัดหาผู้หญิงชาวพื้นเมือง การออกกฎให้ทหารญี่ปุ่นใช้ถุงยางอนามัย และการตรวจโรค เพื่อป้องกันปัญหาการข่มขืนผู้หญิงพื้นเมือง และป้องกันการติดต่อกามโรคที่อาจเกิดขึ้นกับทหารญี่ปุ่น⁸ อีกทั้งกองทัพญี่ปุ่นยังมีความเชื่อทางไสยศาสตร์ว่านักรบญี่ปุ่นทุกคนจะต้องร่วมเพศก่อนเข้าสนามรบเปรียบเสมือนเป็นการรับเครื่องรางหรือของวิเศษ เพื่อป้องกันการบาดเจ็บเสียชีวิต เครื่องรางส่วนใหญ่ทำมาจากขนบริเวณอวัยวะเพศหรือขนส่วนอื่นๆของผู้หญิงบำเรอกาม ซึ่งในช่วงการทำสงครามนั้นทหารญี่ปุ่นต้องพบเจอบรรยากาศที่เต็มไปด้วยศพ อีกทั้งเสียงปืนที่ดังไม่เคยหยุด และไม่สามารถล่วงรู้ว่าความตายจะมาเยือนพวกเขาเมื่อไหร่ การเข้ามาใช้บริการทางเพศของทหารญี่ปุ่นจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบรรเทาและผ่อนคลายความเครียด อีกทั้งเรียกได้ว่าเป็นเพียงหนทางเดียวที่สามารถปลดปล่อยอารมณ์และความรู้สึกที่ได้พบเห็นจากสนามรบของทหารญี่ปุ่น

ภาพที่ 4 : ภาพศูนย์พลรบขวัญที่เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน

ที่มา: <http://apjjf.org/data/comfortstn.shangha.jpg>

⁸ พวงทิพย์ เกียรติสหัสกุล, ชีวิตราษฎรไทยสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา : มุมมองผ่านการเข้ามาควบคุมทางรถไฟสายใต้ของกองทัพญี่ปุ่น. ใน ไทยกับเอเชียสายใยอดีตถึงปัจจุบันสานสัมพันธ์สู่อนาคต. เอกสารประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทยกับประเทศในเอเชีย ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันอังคารที่ 14 มีนาคม 2549 ณ ห้อง 503 ชั้น 5 อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผู้หญิงบำเรอกาม (Comfort Women)

ผู้หญิงบำเรอกาม (Comfort Women) คือ ผู้หญิงที่ถูกบังคับให้มาปรนเปรอความสุขทางเพศแก่ทหารของกองทัพญี่ปุ่น เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1930-1940 ซึ่งตรงกับช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้หญิงบำเรอกามนั้นเป็นผู้หญิงจากหลายประเทศที่ตกอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงชาวเกาหลีกับจีน ที่หนีมาจากประเทศที่กองทัพญี่ปุ่นเดินทางไปถึงและทำสงครามด้วย เช่น พม่า มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน เวียดนาม ลาว กัมพูชา ชาวเกาะในแปซิฟิกติมอร์ตะวันออก ปาปัวนิวกินี แม้กระทั่งชาวเนเธอร์แลนด์ ผู้หญิงเหล่านี้เป็นผู้หญิงบำเรอกามหลังจากกองทัพญี่ปุ่นรุกรานประเทศเหล่านั้น เมื่อสงครามเริ่มขยายตัว ส่งผลให้ทหารมีจำนวนมากขึ้น ความต้องการผู้หญิงบำเรอกามจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย ในตอนแรกผู้หญิงบำเรอกามนั้นเป็นชาวญี่ปุ่นที่มีอาชีพโสเภณีอยู่แล้วและสมัครใจมาทำงานบริการ เพราะมีรายได้ดี แต่ส่วนใหญ่ของผู้หญิงบำเรอกามนี้มาจากการจู่โจมจากทุกที่ที่พบเห็นและนำมาขังเยียดไว้ที่ศูนย์พลอบขวัญเพื่อแก้ตัวกับชาวโลกว่าผู้หญิงเหล่านี้คือโสเภณีที่สมัครใจมาทำงานแลกเงิน ซึ่งตัวเลขของผู้หญิงที่ถูกบังคับให้มาเป็นผู้หญิงบำเรอกามนั้น ไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่ชัดลงไปได้ จากหลักฐานที่พบและการประมาณทหารในกองทัพญี่ปุ่นในช่วงสงครามประมาณ 7 ล้านคน และสัดส่วนผู้หญิงบำเรอกาม 1 คนต่อทหาร 50 คนจะมีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อทาสทางอารมณ์ประมาณ 80,000 คนถึง 200,000 คน ร้อยละ 80 เป็นผู้หญิงชาวเกาหลี

ภาพที่ 5 : ภาพผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี

ที่มา: <http://i66.tinypic.com/vn189j.jpg>

หลักฐานการมีผู้หญิงบำเรอกาม

1.หลักฐานจากจีน

ปลายเดือนเมษายน ปี 2014 ในช่วงที่ประธานาธิบดีโอบามา มาเยือนญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ทางการจีน แสดงเอกสารสมัยสงครามจำนวน 89 ชิ้น บ่งบอกความโหดร้ายทารุณของกองทัพญี่ปุ่น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สองทางการจีนอ้างว่าเอกสารดังกล่าวเป็นของกองทัพญี่ปุ่นที่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน และเป็นเพียงเศษเสี้ยวของเอกสารราว 100,000 ชิ้นที่ขุดได้จากใต้ดินเมื่อต้นทศวรรษ 1950 ร้อยละ 90 ของเอกสารทั้งหมดเป็นภาษาญี่ปุ่น เชื่อว่าเป็นเอกสารที่ทหารญี่ปุ่นเผาทำลายไม่ทันจึงฝังไว้ใต้ดิน เอกสาร 25 ชิ้นที่นำมาเปิดเผยครั้งนี้พูดถึงเรื่องราวของผู้หญิงบำเรอกาม บางชิ้นกล่าวถึงสัดส่วนระหว่างจำนวนหญิงบำเรอกับทหาร บางชิ้นบรรยายเหตุการณ์ข่มขืน ทหารญี่ปุ่นใช้เงินหลวงจัดตั้งศูนย์ปลอบขวัญ และบังคับลักพาผู้หญิงชาวจีนด้วยกำลังเพื่อนำมาเป็นผู้หญิงบำเรอกาม

ผู้หญิงเกาหลีบางส่วนถูกบังคับด้วยกำลังให้มาบำเรอทหารญี่ปุ่นในศูนย์ปลอบขวัญที่ฝั่งประเทศจีน เช่น ที่เมือง Heihe ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑล Heilongjiang และที่เมือง Wuhu ทางทิศตะวันออกเฉียงของมณฑล Anhui

2.หลักฐานจากญี่ปุ่น

นับจากปี 1993 เป็นต้นมา พบว่ามีเอกสารอย่างน้อย 529 ชิ้นในจำนวนนี้ร้อยละ 30 มาจากกระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นพิสูจน์ว่ากองทัพกับรัฐบาลญี่ปุ่นลักพาตัวหญิงเอเชียเพื่อเป็นฐานบำเรอทางเพศ

3.หลักฐานจากไต้หวัน

หลักฐานจากไต้หวันเป็นอีกส่วนที่เด่นชัดเมื่อเดือนกรกฎาคมปี 1999 สตรีไต้หวัน 9 คนอ้างว่าเป็นผู้หญิงบำเรอกามได้ยื่นฟ้องรัฐบาลญี่ปุ่นต่อสายกรุง โตเกียวเพื่อเรียกร้องค่าชดเชยและชดเชยค่าเสียหาย หนึ่งในผู้หญิงบำเรอกามชาวไต้หวันกล่าวว่าเธอสมัครงานเป็นพยาบาลแต่ถูกบังคับให้เป็นผู้หญิงบำเรอกาม ในจีนจากนั้นถูกส่งตัวไปอินโดนีเซียและพม่าจนสิ้นสงครามโลก เมื่อเธอกลับไต้หวันได้แต่ปิดปากเงียบไม่กล้าเอ่ยเรื่องที่เกิดขึ้นแม้กับพ่อแม่ของเธอเอง อีกทั้งกระทรวงการต่างประเทศไต้หวันเข้าร่วมการฟ้องร้องดังกล่าวมีงานวิจัยว่าสตรีไต้หวันอย่างน้อย 766 คนถูกบังคับให้เป็นผู้หญิงบำเรอกามงานวิจัยหนึ่งได้สัมภาษณ์ผู้หญิง 58 รายพบว่า 48 รายถูกบังคับ⁹

⁹ ชาซูชัย คุ่มปัญญา, โลกไม่มีลม หญิงบำเรอ[ออนไลน์], เข้าถึงจาก www.chanchaivision.com. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559.

สภาพของผู้หญิงบำเรอกาม

ผู้หญิงเกาหลีเป็นชาติที่ถูกเกณฑ์มาเป็นผู้หญิงบำเรอกามมากที่สุดในบรรดาหญิงสาวจากหลายประเทศ ภายใต้รากฐานความคิดที่ว่าเพศหญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่าเพศชายในสังคมญี่ปุ่นและเกาหลี กล่าวคือ ผู้หญิงญี่ปุ่นจะอยู่อันดับต้นๆ ที่กองทัพญี่ปุ่นต้องการ ต่อมาคือผู้หญิงชาวเกาหลี ผู้หญิงชาวจีน และผู้หญิงในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสถิติจะเข้มข้น ดังนั้นผู้หญิงญี่ปุ่นจึงถูกเก็บไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกองทัพ แม้ว่าผู้หญิงญี่ปุ่นจะเป็นที่ต้องการของทหารญี่ปุ่นมากก็ตาม แต่ในอีกด้านหนึ่ง การเกณฑ์ผู้หญิงญี่ปุ่นที่ไม่ได้เป็นโสเภณีมาก่อนมาเป็นผู้หญิงบำเรอกามในกองทัพนั้น ย่อมสะท้อนความรู้สึกของเหล่าทหารญี่ปุ่นที่อดนึกไม่ได้ว่า พี่สาวหรือน้องสาวของตนเองอาจกลายเป็นผู้หญิงบำเรอกามให้กองทัพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้หญิงเกาหลีจึงกลายเป็นเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายกลุ่มใหญ่ที่สุด เนื่องจากสถิติที่ใกล้เคียงกันและหลีกเลี่ยงการทำลายกลุ่มคนในชาติพันธุ์เดียวกัน¹⁰ ผู้หญิงเกาหลีที่ให้บริการส่วนใหญ่ถูกเรียกตัวเมื่อมีอายุระหว่าง 14-18 ปี บางคนได้รับการทาบทามแต่แรกว่าให้เป็นโสเภณี แต่ส่วนใหญ่ถูกล่อลวง ข่มขู่และบังคับด้วยกำลัง หลายคนได้รับการชี้ชวนว่าไปทำงานในภัตตาคาร ร้านอาหาร โรงงาน แต่สุดท้ายเมื่อถูกนำตัวมาเป็นผู้หญิงบำเรอกามแล้วก็ไม่สามารถถอนตัวหรือกลับบ้านได้แล้ว บางรายเป็นการแลกตัวเพื่อผู้ชายในครอบครัวไม่ต้องถูกเกณฑ์แรงงาน

ในระยะแรกมีการประกาศรับสมัครอย่างเปิดเผยในญี่ปุ่น เพราะในญี่ปุ่นนั้นการให้บริการทางเพศเป็นเรื่องถูกกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีคนกลางคอยจัดหาผู้หญิงมาให้บริการ อีกหนทางหนึ่งคือการล่อลวงบังคับผู้หญิงที่อยู่ในดินแดนต่างๆภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นมาเป็นโสเภณี จากหลักฐานที่ปรากฏพบว่า กองทัพญี่ปุ่นมีวิธีการจัดหาผู้หญิงบำเรอกามหลักๆ 2 วิธีคือ

1.ขอความร่วมมือจากผู้นำและเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นให้จัดหาผู้หญิงชาวพื้นเมืองมาให้บริการแก่ทหารญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผู้หญิงจำนวนมากที่ไม่มีอาชีพโสเภณีถูกบังคับให้มาขายบริการทางเพศแก่ทหารญี่ปุ่น ดำรงลับญี่ปุ่นและตำรวจเกาหลีบังคับและจับตัวหญิงสาวชาวเกาหลีส่งตัวไปเป็นผู้หญิงบำเรอกามในประเทศจีน นอกจากนั้นยังมีตัวอย่างของหญิงสาวชาวอินโดนีเซียอายุระหว่าง 15-19 ปี จำนวนประมาณ 200 คน ถูกทหารญี่ปุ่นหลอกว่าได้รับคัดเลือกให้ไปศึกษาภาษาญี่ปุ่น การพยาบาล ทำหน้าที่ในหน่วยเสบียงในกองทัพ ทำความสะอาด ทำอาหาร และผดุงครรภ์ในประเทศญี่ปุ่น แต่กลับถูกส่งตัวลงเรือบรรทุกสินค้ามาเป็นผู้หญิงบำเรอกามแทน

2.กองทัพญี่ปุ่นคัดเลือกผู้หญิงที่ประกอบอาชีพโสเภณีอยู่แล้วมาจากสถานบริการที่เป็นเอกชน โดยเจ้าของสถานบริการเหล่านั้นจะได้รับความคุ้มครองจากตำรวจลับของญี่ปุ่นและตำรวจประจำท้องถิ่นๆด้วย

¹⁰ โสภิตา วีรกุลเทวัญ. ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. (เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544), 13.

นอกจากนี้การป้องกันการติดเชื้อกามโรคก็ไม่ประสบความสำเร็จ แต่การมีศูนย์ปลอดขั้วนี้ยังเป็น การช่วยแพร่กระจายกามโรคภายในกองทัพ หน่วยแพทย์ทหารของกองทัพญี่ปุ่นกล่าวว่าปัญหาการติดเชื้อ กามโรคเป็นปัญหาที่สำคัญของทหารในกองทัพที่ต้องเร่งหาวิธีแก้ไขเพราะมีทหารญี่ปุ่นมาใช้บริการทั้งวัน ทำให้กามโรคแพร่กระจายในกองทัพญี่ปุ่นอย่างรวดเร็ว ผู้นำทหารมีคำสั่งห้ามไม่ให้ทหารญี่ปุ่นไปที่ยวซ่ง ท้องถิ่น และให้หมอมทหารตรวจสุขภาพผู้หญิงบำเรอกามอย่างเข้มงวด มีการจัดบรรยายเกี่ยวกับวิธีการ ป้องกันการติดเชื้อกามโรคและการใช้ถุงยางอนามัยแก่ทหาร อีกทั้งยังมีคำขวัญประกาศในกองทัพเช่น “โรค ทางสังคมนับเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทำลายครอบครัวและทำให้บ้านเมืองหายนะ” และคำประกาศที่ติดอยู่ตาม ศูนย์ปลอดขั้วอีกนับ 10 ข้อ เปรียบเสมือนข้อเตือนใจและข้อปฏิบัติที่ทหารจะต้องปฏิบัติตามก่อนจะใช้ บริการผู้หญิงบำเรอเหล่านี้ เช่น ห้ามมีเพศสัมพันธ์หลังดื่มแอลกอฮอล์ ตรวจบัตรสุขภาพของผู้หญิงบำเรอ กาม ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ให้ผู้หญิงบำเรอกามล้างอวัยวะเพศก่อนมีเพศสัมพันธ์ และทหารควรทำความสะอาดร่างกายภายหลังมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง เป็นต้น¹¹

เมื่อผู้หญิงบำเรอกามมาถึงที่ศูนย์ปลอดขั้วนั้น อย่างแรกที่ต้องพบเจอคือ ผู้หญิงเหล่านี้จะถูกเขียน ตี ข่มขืน จนกว่าจะยอมปฏิบัติปรนเปรอทหาร ซึ่งเมื่อผู้หญิงเหล่านั้นตัดสินใจยอมเป็นผู้หญิงบำเรอกามแล้ว จะต้องปรนเปรอทหารวันละ 30 – 40 คน ผู้หญิงหลายคนติดเชื้อกามโรคหลากหลายชนิด หลายคนถูกบังคับ ให้ทำแท้งเมื่อตั้งครรภ์ บางคนตัดสินใจหนีชะตากรรมตัวเองด้วยการฆ่าตัวตาย อีกทั้งยังมีข้อกำหนดในการ ใช้บริการผู้หญิงบำเรอกาม โดยแบ่งตามลำดับยศของทหาร เช่น ทหารเกณฑ์ให้บริการในช่วง 9.30 น. – 15.30 น. ทหารที่ยังไม่ได้สัญญาบัตร ใช้บริการเวลา 16.00 น. - 20.00 น. สำหรับนายทหารชั้นสัญญาบัตร ใช้ บริการเวลา 20.00 น. - เช้าวันใหม่ เป็นต้น โดยอัตราค่าบริการแตกต่างกันไปตามลำดับยศของทหารและเชื้อ ชาติของผู้หญิงบำเรอกาม เช่น ผู้หญิงชาวญี่ปุ่นจะมีอัตราค่าบริการแพงที่สุด ต่อมาคือผู้หญิงเกาหลี และ ผู้หญิงชาวจีน ในบางพื้นที่ยังมีศูนย์ปลอดขั้วเฉพาะในกลุ่มของนายทหารชั้นสัญญาบัตรเท่านั้น¹² ในขณะที่ ผู้หญิงบำเรอกามกำลังทำหน้าที่อยู่นั้น จะได้รับค่าบริการครั้งละ 1.5 เยน และจะได้ค่าบริการมากขึ้นถ้า หากผู้มาใช้บริการเป็นทหารที่มียศสูง ระยะเวลาในการใช้บริการ ประมาณครั้งละ 30 – 40 นาที หลายครั้งที่ ผู้มาใช้บริการจะใช้เวลานานกว่านั้นเนื่องมาจากมีผู้ต่อคิวจำนวนมาก มีการกล่าวว่าผู้หญิงบำเรอกามจะได้ กลับบ้านของตนหลังจากได้รับค่าบริการครบ 1,000 เยน¹³ ผู้หญิงชุดแรกๆ ที่ตั้งเป้าหมายมาเป็นผู้หญิงบำเรอ กามต่างพากันกลับประเทศตนเองอย่างรวดเร็ว เพราะทุกที่ๆ รถไฟผ่านจะมีทหารมาขอใช้บริการจำนวนมาก แต่ผู้หญิงต่างชาติส่วนใหญ่ไม่โชคคิขนาดนั้น เนื่องจากอายุน้อย ขาดการศึกษาจึงมักถูกหลอ โกง ไม่รวมถึง

¹¹ โสภิตา วิจารณ์เทวัญ. ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. (เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544), 8.

¹² โสภิตา วิจารณ์เทวัญ. ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. (เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544), 10.

¹³ ชาญชัย คุ้มปัญญา, โลกไม่มีผู้หญิงบำเรอ[ออนไลน์], เข้าถึงจาก www.chanchaivision.com. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559.

การที่ต้องใช้เงินจำนวนหนึ่งเพื่อซื้ออาหารสิ่งของจำเป็นแก่ตนเอง อย่างไรก็ตามหลายคนสามารถส่งเงินกลับบ้านได้ แต่คนที่ฝากเงินไว้ในบัญชีของญี่ปุ่นต้องสูญเงินทั้งหมดเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม

สรุป

จากการศึกษาประวัติศาสตร์เกาหลีภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น พบว่าเกาหลีถูกนำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิญี่ปุ่นในปี 1910 ญี่ปุ่นได้ครอบงำผลประโยชน์จากเกาหลีมากมาย ซึ่งที่ตั้งของเกาหลีนี้เป็นประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ต่อญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก เกาหลีต้องพบกับความยากลำบากที่โดนญี่ปุ่นเอาเปรียบและพยายามกลืนกินความเป็นชาติของเกาหลี ญี่ปุ่นบังคับให้เกาหลีต้องเซ็นสนธิสัญญาหลายฉบับเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อญี่ปุ่นในทุกด้าน และอาศัยช่วงเวลาที่เกาหลียากจนเข้ามาเอาเปรียบชาวเกาหลี เช่น เมื่อญี่ปุ่นต้องไปทำสงคราม เกาหลีต้องส่งเสบียงไปให้ทหารญี่ปุ่นภายในกองทัพ ส่งออกข้าว เกณฑ์ผู้ชายเกาหลีไปช่วยทำการรบ อีกทั้งเกณฑ์ผู้หญิงชาวเกาหลีไปเป็นทาสบำเรอกามในกองทัพ

ศูนย์พลอบขวัญจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในช่วงเหตุการณ์เซี่ยงไฮ้ (Shanghai Incident) ซึ่งเป็นสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่น (ค.ศ.1932) ประเด็นที่ญี่ปุ่นหยิบยกมาเป็นเหตุผลในการสร้างศูนย์พลอบขวัญขึ้นคือ เพื่อป้องกันการข่มขืนผู้หญิงท้องถิ่น อาจกล่าวได้ว่าการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญสำหรับทหารญี่ปุ่นในประเทศต่างๆ ที่มีการสู้รบ เพื่อที่จะควบคุมความมีระเบียบวินัยภายในกองทัพ ป้องกันการข่มขืนและการติดเชือกามโรค การจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญได้ผ่านการคิดใคร่ครวญภายในกองทัพอย่างเป็นระบบ ซึ่งการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญนั้นไม่ได้ช่วยในการป้องกันการข่มขืนแต่ระบบการจัดตั้งดังกล่าวเป็นระบบที่แสดงถึงการใช้ความรุนแรงทางเพศโดยมีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อและเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แทนที่กองทัพจะลงโทษทหารที่ข่มขืนผู้หญิง แต่กลับจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญเพื่อให้เกิดการข่มขืนอย่างเป็นระบบแทน โดยศูนย์พลอบขวัญสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ สถานที่ที่กองทัพจัดตั้งขึ้นและดูแลโดยตรง สถานที่ที่ร่วมมือระหว่างกองทัพกับพลเรือน สถานที่ที่ใช้บริการทางเพศแก่บุคคลทั่วไป และช่องเอกชนที่ถูกนำมาบริการแก่ทหารญี่ปุ่นในช่วงสงคราม โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม มีรายงานรายละเอียดของการจัดตั้งศูนย์พลอบขวัญในต่างประเทศว่ามีทั้งหมดกว่า 400 แห่งในทวีปเอเชีย

วิธีการจัดหาผู้หญิงบำเรอกามจากการค้นคว้านั้น มี 2 วิธีหลักๆ คือ ขอความร่วมมือจากผู้นำและเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นให้จัดหาผู้หญิงชาวพื้นเมืองมาให้บริการแก่ทหารญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผู้หญิงจำนวนมากที่ไม่มีอาชีพ โสเภณีถูกบังคับให้มาขายบริการทางเพศแก่ทหารญี่ปุ่น ผู้หญิงหลายคนถูกบังคับและจับตัวไปเป็นผู้หญิงบำเรอกามในประเทศจีน นอกจากนั้นยังมีตัวอย่างของหญิงสาวชาวอินโดนีเซียอายุระหว่าง 15-19 ปี ถูกทหารญี่ปุ่นหลอกว่าได้รับคัดเลือกให้ไปศึกษาภาษาญี่ปุ่น การพยาบาล ทำหน้าที่ใน

หน่วยเสียบึงในกองทัพ ทำความสะอาด ทำอาหาร และผดุงครรภ์ในประเทศญี่ปุ่น แต่กลับถูกส่งตัวลงเรือบรรทุกสินค้ามาเป็นผู้หญิงบำเรอกามแทน และอีกวิธีคือ กองทหารญี่ปุ่นคัดเลือกผู้หญิงที่ประกอบอาชีพโสเภณีอยู่แล้วมาจากสถานบริการที่เป็นเอกชน หรือความสมัครใจจากผู้หญิงที่ต้องการหารายได้จากการทำงานบริการทางเพศนี้ มีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อทางอาชญากรรมประมาณ 80,000 คนถึง 200,000 คน ร้อยละ 80 เป็นผู้หญิงชาวเกาหลี

ผู้หญิงบำเรอกามในกองทัพญี่ปุ่นจะถูกเขียนติ ข่มขืน จนกว่าจะยอมปฏิบัติปรนเปรอทหาร ซึ่งเมื่อผู้หญิงเหล่านั้นตัดสินใจยอมเป็นผู้หญิงบำเรอกามแล้ว จะต้องปรนเปรอทหารวันละ 30 – 40 คน ผู้หญิงหลายคนติดเชื้อกามโรคหลากหลายชนิด มีบาดแผลการทำร้ายอยู่ทั่วร่างกาย หลายคนถูกบังคับให้ทำแท้งเมื่อตั้งครรภ์และอยู่ในสภาพไม่สามารถมีบุตรได้อีกต่อไป บางคนตัดสินใจหนีชะตากรรมของตนเองด้วยการฆ่าตัวตาย ผู้หญิงเหล่านั้นแทบจะไม่มีเวลากินข้าว พักผ่อน หรือมีเวลาเป็นของตัวเองเลย มีชีวิตอยู่เพื่อเป็นสินค้าปลอดโรคที่สร้างความสุขให้ทหารญี่ปุ่นเท่านั้น เมื่อเสร็จสิ้นสงคราม บรรยากาศความสงบสุขหลังสงครามไม่ได้ช่วยเยียวยาจิตใจของผู้หญิงบำเรอกามที่ยังคงมีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน

เมื่อสิ้นสุดสงคราม เรื่องราวของผู้หญิงบำเรอกามนั้นไม่เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง ผู้หญิงที่เคยเป็นผู้หญิงบำเรอกามส่วนใหญ่พยายามปกปิดเรื่องราวของตนเองและไม่เอ่ยถึงครอบครัว ผู้หญิงบำเรอกามร้อยละ 90 อยู่ในสภาพไม่สามารถมีบุตรได้อีกต่อไป เกิดบาดแผลทางจิตใจ และต้องทนใช้ชีวิตที่เหลืออย่างอับอาย โดยเฉพาะผู้หญิงเกาหลี เมื่อกลับถึงบ้านเกิดตนเองจะต้องใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยว อาจกล่าวได้ว่า การเป็นผู้หญิงบำเรอกามนั้น ได้ทำลายชีวิตของพวกเขา สิ่งที่รัฐบาลและกองทัพญี่ปุ่นปฏิบัติต่อผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี อาจมาจากมุมมองที่ว่าเกาหลีอยู่ในฐานะอาณานิคมของตนเอง คนเกาหลีจึงอยู่ในฐานะทาสหรือกึ่งทาส เช่นเดียวกับผู้หญิงประเทศอื่นๆ ที่กองทัพญี่ปุ่นรุกรานและจะเป็นเชลยได้ แนวคิดนี้คือแนวคิดดั้งเดิมของการต่อสู้ระหว่างอาณาจักร เผ่าชนต่างๆ การสังหารศัตรูเป็นเรื่องปกติของยุคโบราณ เชลยบางคนได้รับการไว้ชีวิตด้วยการให้เป็นทาสรับใช้ อีกทั้งชาวญี่ปุ่นยังมีแนวคิดที่ผู้หญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่าผู้ชาย การกดขี่ข่มเหงต่อผู้หญิงบำเรอกามจึงมีความรุนแรง และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดนี้อย่างชัดเจนจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้ความพยายามในการเรียกร้องหาความยุติธรรม ความรับผิดชอบต่อรัฐบาลญี่ปุ่นยังมีอยู่จนถึงปัจจุบันจากผู้เคราะห์ร้ายที่ยังมีชีวิตอยู่ ในขณะที่ฝ่ายญี่ปุ่นเองก็มีการออกมาขอโทษด้วยถ้อยคำที่แสดงออกว่าญี่ปุ่นไม่ผิดและไม่เคยผิด ในส่วนของการบันทึกประวัติศาสตร์และการจัดทำตำราเรียนมีการบิดเบือนประวัติศาสตร์อย่างไม่น่าให้อภัยอยู่จนถึงทุกวันนี้ ด้วยหลักคิดที่ว่าเพื่อให้ชนรุ่นหลังเคารพ ศรัทธาในประเทศชาติ รัฐบาล และกองทัพของตน เพราะฉะนั้นจะไม่มีการบันทึกทำนองว่าญี่ปุ่นได้ทำการกดขี่ ข่มเหงใดๆ ไว้แก่ชาติอื่น

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

- โคเรียน โอเวอร์ซี อินฟอร์เมชัน เซอร์วิซ. (2517). **ความรู้เรื่องเมืองเกาหลี**. กรุงเทพฯ: แพรพิตยา อินเตอร์เนชันแนล.
- ชาญชัย คุ่มปัญญา. (2558). **โลกไม่ลืม หมิงบำเรอ** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 5 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.chanchaivison.com>
- ชุดิมา ประกาศุฒิสาร. (2554). **ก่อร่าง สร้างเรื่อง เรื่องเล่า อัตลักษณ์ และชุมชน ในวรรณกรรมสตรีชายขอบ**. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- ดวงธิดา รามสวรรค์. (2556). **ประวัติอารยธรรมเอเชียเกาหลี**. กรุงเทพฯ: แพรธรรม.
- ดวงธิดา รามสวรรค์. (2556). **ประวัติอารยธรรมเอเชียประเทศญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: แพรธรรม.
- บิสลีย์, ดับเบิลยู จี. (2543). **ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นสมัยใหม่**. แปลโดย ทองสุก เกตุโรจน์. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- พันทิวา. (2552). **ผู้หญิงเหยื่อสงคราม**. กรุงเทพฯ: อนิเมทกรุ๊ป.
- พวงทิพย์ เกียรติสกุล. (2549). “ชีวิตราษฎรไทยสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา : มุมมองผ่านการเข้ามาควบคุมทางรถไฟสายใต้ของกองทัพญี่ปุ่น.” ใน **ไทยกับเอเชียสายใยอดีตถึงปัจจุบันสถานสัมพันธ์สู่ออนาคต**. เอกสารประกอบการสัมมนา จัดโดยศูนย์ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทยกับประเทศในเอเชีย ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันอังคารที่ 14 มีนาคม 2549 ณ ห้อง 503 ชั้น 5 อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิระพงศ์ สุขแก้ว. (2549). **เกาหลี เรื่องเล่าผ่านกาลเวลา**. กรุงเทพฯ: ประชาณัฐสยาม.
- ไพบุลย์ ปิตะเสน. (2555). **ประวัติศาสตร์เกาหลี : จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงยุคสาธารณรัฐใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โปสบุ๊คส์.
- กวาดล ทรงประเสริฐ. (2521). **ประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โสภิตา วีรกุลเทวัญ. (2544). **ตามรอยหญิงบำเรอกามในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง**. เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนุช อภาภิรม. (2558). **สงครามเย็นในแดนโสมวิกฤตที่ยังไม่สิ้น**. กรุงเทพฯ: มติชน.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ธงชาติญี่ปุ่นในเกาหลี[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559. สืบค้นจาก

< <http://pantip.com/topic/31585629>>

นายอิโต ฮิโรbumิ[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559. สืบค้นจาก

< <http://history.info/on-this-day/1909-samurai-prince-ito-hirobumi-first-prime-minister-of-Japan/22510/>>

ชั่วโมงเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศเกาหลี[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559. สืบค้นจาก

<<http://www.gettyimages.co.uk/detail/news-photo/koreans-under-japanese-occupation-have-a-japanese-class-news-photo/462388862>>

ศูนย์ปลอมขบวนการที่เมืองเซียงไฮ้ ประเทศจีน[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559. สืบค้นจาก

<<http://apjif.org/-Tessa-Morris-Suzuki/2373/article.html>>

ผู้หญิงบำเรอกามชาวเกาหลี[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559. สืบค้นจาก

<<http://best-hoaxes.blogspot.com/2016/02/fabricated-account-on-comfort-women.html>>